

діяльності міжнародних перевізників в Україні; 2) змінити відношення податкової інспекції до даної категорії перевізників; 3) удосконалити процес проходження митного контролю. Вирішення даних питань дозволить зайняти Україні гідне місце системі міжнародних перевезень [5].

Перелік використаних джерел:

1. Березовенко С. М. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : навч. посібник: 2-ге вид., випр. і доп. / За заг. ред. А. І. Кредісова. – К.: ВІРА-Р, 2002. – 552 с.
2. Вибір виду транспортних засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://b-ko.com/book_147_glava_35_8.2._Вибір_виду_тр.html
3. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність», прийнятий Верховною Радою України 1 липня 2004 року, № 1955-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>.
4. Міжнародне перевезення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bookish.link/vneshneekonomicheskaya-deyatelnost/mijnarodne-perevezennya.html>.
5. Хомяков В. І., Бакум І. В., Економіка сучасної України : навч. посіб. – Кондор, 2009. – 305 с.

Положа Віталій

Тернопільський національний економічний університет

СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВНА ФОРМА МІЖНАРОДНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

В умовах кризи, коли виникає необхідність удосконалення підходів щодо реформування економіки та інституціональних структур, які обслуговують економічну сферу, одним з перспективних напрямків економічних перетворень в Україні виступає спільне підприємництво. Питання залучення інвестиційних ресурсів в Україну з-за кордону є досить актуальним, оскільки організація та розвиток діяльності спільних підприємств є способом виходу держави з самоізоляції, засобом інтеграції її до світових систем господарювання і міжнародного розподілу праці.

На сьогодні поняття і статус спільного підприємства визначається Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Спільні підприємства є самостійними учасниками зовнішньоекономічних відносин [1].

Спільне підприємство (СП) – це одна з найпрогресивніших комплексних форм довготермінового економічного, науково-технічного співробітництва, що ґрунтується на об'єднанні спільних інтересів, капіталів, маркетингових досліджень іноземних та вітчизняних підприємців та доповнює торгово-економічні відносини. [4].

Доцільність створення СП зумовлюється рядом переваг [3]:

- зменшення підприємницького ризику;

- можливість проникнення іноземної фірми на місцевий ринок, забезпечення зв'язків з місцевими постачальниками, органами влади, банківськими структурами;
- кооперуванням фінансових та матеріальних ресурсів партнерів, що формують оптимально поєднану матеріально-технічну базу, яку не спроможні самостійно створити ні вітчизняні, ні іноземні учасники;
- гарантуванням високої соціальної ефективності співробітництва.

Додатковими мотивами щодо створення СП можуть бути численні міркування щодо престижу, пропагандистського ефекту, а також особистого характеру. Дедалі більшого значення набувають екологічні міркування, причому в таких випадках може бути особливо високою стимулююча роль держави, навіть фінансова підтримка з її боку.

Згідно експертних оцінок, в Україні сьогодні переважно діють СП, які виконують посередницьку функцію – сприяють проникненню іноземних товарів на національний ринок України, а отже, поглинають його. Найбільша кількість таких підприємств (понад 95 %) діє в обробній промисловості, в тому числі, 22 % – у машинобудівній й металообробці, 12 % – у деревообробній і целюлозно-паперовій галузях [2].

Незважаючи на всі позитивні сторони створення СП, існують також і негативні наслідки утворення на території України таких суб'єктів господарювання [5]:

- СП можуть вступити у зговір з діючою на місцевому ринку олігополією;
- СП можуть здійснювати дестимулюючий вплив на національне підприємство, поглинаючи фінансові накопичення у місцевій та іноземній валюті;
- іноземні інвестиції мають переважно імпортозаміщувальний характер;
- мають місце відмінності в стилях керування та комунікативний аспект як найважливіша передумова успішного ведення бізнесу.

Небезпека, що несуть іноземні інвестори може проявлятися в недотриманні екологічних норм, веденні непрозорих правил поведінки на вітчизняних ринках, наслідування недобросовісної конкуренції та придушення національних виробників аналогічної продукції та послуг [3].

В умовах реалізації Україною політики євроінтеграції спільні підприємства є прогресивною формою господарювання, інструментом розвитку ринкових відносин в національній економіці. Вони як форма міжнародного співробітництва мають вагомий вплив на інтеграційні процеси у світову систему господарювання.

Перелік використаних джерел:

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Олександренко І. Спільні підприємства як форма залучення іноземного капіталу / І. Олександренко // Економічний аналіз. – 2008. – № 2(18). – С. 168–172.

4. Погребняк Л. Роль міжнародних спільних підприємств в економіці України / Л. Погребняк, Н. Завальницька // Вісник Львівського національного аграрного університету. – 2012. – № 16(2). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vldau/APK/2009/files/09plveou.pdf.
5. Ткаленко С. І. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник / С. І. Ткаленко. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2006. – 115 с.

Рудик Наталія

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Віднесення бізнесу будь-якого рівня до категорії інноваційного залишається відкритим питанням навіть в умовах загального процесу інтеграції та глобалізації. Інновації в економічній та фінансовій сфері завжди поєднувало широкий спектр підходів до їх сутності, методів впровадження та необхідності реалізації. Зазвичай інновації завжди пов'язують з інвестиціями, а інвестиції – з певними пільгами, як приклад: фінансова політика України. Інноваційним може бути визнане підприємство, яке або проводить інноваційну діяльність, тобто використовує певні інноваційні технології у виробничому процесі, або виробляє продукт, що визнаний як інноваційний.

Дослідження інновацій фінансової та економічної сфери потребують постійного моніторингу та актуалізації, адже справа стосується безперервного вдосконалення та продукування ідей щодо оптимізації, використання нових технологія, інструментів та програмного забезпечення.

Новаторство в інноваційній сфері МСБ належить таким країнам як: Австрія, Норвегія, Швеція, Китай, Канада, Іспанія та інші. Світовий досвід чітко виділяє два принципи функціонування малого та середнього бізнесу за інноваційною спрямованістю: Science-Technology-Innovation (STI) [1] та Doing-Using-Interacting (DUI) [2]. Перший підхід обґрунтовується використанням інновацій, що є результатом досліджень та розробок, реалізованих висококваліфікованим персоналом і дослідницькими співтовариствами. Підприємства, що здійснюють інноваційну діяльність за підходом (STI) формують партнерські відносини з університетами і науково-дослідними організаціями, а також дослідниками з рівнем кваліфікації магістр або PhD. Фактично вони продукують інновації, що можуть бути далі реалізовані за принципом DUI.

В свою чергу, інноваційний підхід за принципом DUI характеризує МСБ, для яких інноваційність є результатом власного досвіду. Підвищення продуктивності та ефективності процесів в межах фірми є результатом багаторазового повторення однотипної операції та подальшої її оптимізації, що в результаті призведе до найбільш ефективної комбінації дій із врахуванням освоєння